בעזהשי"ת

שיעור בספה"ק

אור המאיר

מפי הגה"ח

רבי אברהם מרדכי אלתר שליט"א

• פרשת וישלח •

בַּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי

בקשת הבורא אף בשוק ובענייני העולם

לקבלת הגליון בדוא"ל
ולכל שאלה / הערה על השיעורים
ולענייני הפצה
ו/או לשאלות נוספות אל מו' הגה"ח רא"מ אלתר שליט"א
בחסידות ודרכי העבודה
ניתן לשלוח לכתובת המערכת
tam522511@gmail.com

או בפקס - 077-3181588

• • •

חדש! ניתן לשמוע את השיעורים השבועיים גם בקו דברי אמת
ואמונה בשלוחה 3

ארץ ישראל - 5265*
(או 02-5011430)

ארה"ב 518-329-9186

אירופה 44-3303-9004-84

בשלוחה ייעודית זו מופיעים גם שאר שיעורי הרב שליט"א
בספרי פרי הארץ, תומר דבורה, שער היחוד והאמונה,
ושיעורים נוספים למועדים ונושאים שונים

זכות הפצת הגליונות

תעמוד לזכות הנדיב הנכבד שליט"א

לזכר נשמת כ"ק הרה"ק רבי **אברהם דב מאוויטש** זצלה"ה זי"ע

בעל ה'בת עין' לרגל יום ההילולא קדישא

ולזכות המשפיע לרבים פה מפיק מרגליות רבים ניאותים לאורו

הרה"צ **רבי אברהם אלימלך בידרמן** שליט"א

זכות הצדיקים תעמוד לכולנו בתוך שאר כלל ישראל

להיוושע בכל מילי דמיטב ולגאולה קרובה בב"א

עימוד ועיצוב:
"ואנוהו"
05331.05646

תוכן הענינים

עבודת ה' תמידית יומם ולילה..... **ג**
רעבון הנפש השכלית..... **ג**
'רמיזא דחכמתא' שבכל דבר..... **ה**
יש להתאמץ להכניס את החכמה האלוקית בכל פרטי מעשיו..... **ה**
הטעם שהשעיר לעזאזל שוה לשעיר לה' במראה ובקומה וכו'..... **ו**
ענין ניצוצות קדושות והעלאתם..... **ז**
עיקר השבירה והתיקון בשבעת המידות..... **ט**
'ואני ידי מלוכלכות' - דוד המלך רוב השתדלותו היתה להעלות הניצוצות קדושות שנפלו..... **י**
'לטהר אשה לבעלה' - יחוד קוב"ה ושכינתיה..... **י**
'הקב"ה יושב ועושה סולמות' - הסולם הרוחני תלוי בבחירה היומית של כל אחד..... **יא**
'בשווקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי' - ביקוש אותיות הקדושה בתוך הגשמיות..... **יב**
'פשוט נבלתא בשוקא' - להפשיט האותיות שנבלו ונפלו לגשמיות ולעשותם צירופים קדושים..... **יג**
האמונה שכל ידיעה הבאה לאוזני האדם נשלחה מה' אליו..... **יג**
העבודה של העלאת הניצוצות שייכת לכל אחד ואחד לפי מדרגתו..... **יד**
אין להיכנס למקום סכנה רוחנית בעבודת העלאת הניצוצות..... **טו**
'איכא דרכא אחריני רשע היא' - אסור לחפש ניסיונות..... **טו**
מהפכה רוחנית שקטה..... **טז**
אפילו דיבור איש לרעהו ששומע הוא בשביל שיקח משם רמיזא דחכמתא..... **יז**
כל מידע מהעולם יש להפשיטו מהפרשנות הגסה של העיתונות ולהלבישו ב'כי פקד ה' את עמו'..... **יז**
'וישלח יעקב מלאכים' - יעקב אבינו הפשיט את הצורה הרוחנית של והלבישם בצורה נעלית יותר..... **יח**
הפשטה שבתוך ההפשטה..... **יט**

השיעורים נמסרים מידי מוצאי שבת לתלמידי ישיבה גדולה 'פני מנחם' בספה"ק אור המאיר על הפרשה הבאה של אותו שבוע.

המערכת שוקדת מיד על תימלול כתיבת ועריכת השיעור, הדפסתו והפצתו לקראת שבת.

בשל המהירות הנדרשת ייתכן ולא היה סיפק לערוך להגיה ולבקר את הדברים כל צרכם בדקדוקי לשון כראוי לעניינים עמוקים שכאלה, ושגיאות מי יבין

• • •

טעמו וראו כי טוב ה'

הצטרפו גם אתם למבקשי ה' בלימוד השבועי בספה"ק אשר הפליגו הקדמונים במעלתו וכוח השפעתו לטעת אמונה ויראה. השיעורים נשלחים ומתפרסמים מידי שבוע גם במערכות התורניות קול הלשון / בינינו ועוד

• • •

בהזדמנות זו נודה לאותם שתמכו בעיתות שמחה ורצון בהדפסת גליונות 'תורת המגיד' ו'פרי הארץ'

ובפרט לידידינו הנכבד שיחי' החפץ בעילום שמו אשר היוה יסוד נכבד באופן קבוע להדפסת והפצת הגליונות להגדיל תורה ולהאדירה ולאוקמי שכינתא מעפרא.

זכות התעוררות דרבים תסייע בעדו משמי שמיא לרוב הצלחה בכל אשר יפנה, אכי"ר

קריאה של חיבה למתנדבים בעם ליקח חבל ושותפות בהוצאות השבועיות הנכבדות

-ניתן לקחת שבוע מסויים לרגל שמחה או יא"צ וכיו"ב-

בברכה

המערכת

פרשת וישלח

בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי

בקשת הבורא אף בשוק ובענייני העולם

'וישלח יעקב מלאכים' (בראשית לב, ד), **ופירש רש"י מלאכים ממש.** ומובן, ש'וישלח יעקב' היה עבודה עמוקה ביותר, שלכן היה בזה מלאכים ממש.

ונראה בהקדם מאמרם ז"ל (מדרש תהלים פו, ג) **על פסוק** (תהלים פו, ג) **שאמר דוד המלך עליו השלום 'שמרה נפשי כי חסיד אני', ונתעוררו,** חז"ל מבארים שדוד המלך המלך 'וכי **לא חסיד אני, שכל מלכי מזרח ומערב יושבים בכבודם, ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליה כדי לטהר אשה לבעלה,** מלכים אוהבים לשבת בכבודו של עולם בלי לעסוק במעשים כגון אלו, ואילו אני עסוק בענייני טומאה וטהרה ועניני בין אדם לחברו.

עבודת ה' תמידית יומם ולילה

והענין, כי כבר זכרנו למעלה, היות חובת גברא המוטל עליו לעשות בעולם הזה יומם ולילה, **להתמיד ולהשתדל בעבודת בוראו ברוך הוא.** לפעמים עבודת ה' מוגדרת אצל האדם לשעות מסוימות בלבד, יש זמנים שבהם הוא עובד את ה' ואילו שאר היום לא, וזאת מפני שהאדם חי בהסתכלות שקודם כל יש את עצמו, הוא קיים, ורק לאחר מכן הוא מתחיל לראות מה שייך לרבש"ע ומה שייך לו, מה השעות של הרבש"ע ומה השעות שלו. על כך מדגיש רבינו את תביעתו התמידית, שעבודת ה' היא דבר שבלתי נפסק, 'חובת גברא המוטל עליו יומם ולילה להתמיד ולהשתדל בעבודת בוראו', עבודת ה' אינה תלויה בזמנים מסוימים בלבד, אלא היא בכל רגע ורגע, אלא שבתוך הרגעים סוגי העבודות משתנים, ישנם רגעים שעבודת ה' ברוחניות וישנם רגעים שעבודת ה' בתוך הגשמיות, וכדלהלן.

רעבון הנפש השכלית

ובשביל כך, צריך האדם להרגיש **בעצמו רעבון נפשו השכליות.** דוד

המלך אמר 'צמאה לך נפשי כמה לך בשרי' (תהלים סג ב), מבואר בספה"ק שצמאון הינו דבר מוגדר וברור, ואילו כמיהה אינה מוגדת וברורה, וכל אדם מרגיש מין כמיהה בתוכו ואינו מזהה למה הוא כמה, הוא חש שמשהו לא טוב לו ויש לו איזשהו חיפוש ובעירה פנימית בלתי מובנת, אבל דוד המלך חש שכמיהה זו היא לקב"ה 'כמה לך בשרי', בשביל כך צריך להיות דוד המלך. אבל זה בנוגע לכמיהה הבשרית, אבל הצימאון הנפשי צריך להיות מורגש אצל כל אחד ואחד, וזהו ענין 'להרגיש בעצמו רעבון נפשו השכליות'.

וישנם שלש אברים מרכזיים המבררים את מה שנכנס אליהם, המעיים מבררים את האוכל הנכנס לתוכם, את החלק הטוב שבו הם לוקחים ו"הופכים" לאדם, ואת שאר חלקי הפסולת מבררים ומוציאים מחוץ לאדם. הריאות מבררים את האויר שמכניס האדם לתוכו, לוקחים את החלק החמצן הנצרך לחיי האדם ואת שאר חלקי הפסולת מוציאים לחוץ, וגם המוח מברר את הידיעות הנכנסות בתוכו, אלא שבירור המוח אינו נעשה מאליו אלא תלוי בנקודת הבחירה, אלו ידיעות להכניס ואיך להסתכל על הידיעות הנכנסות.

ובריאה אין רעבון, [מי שמרגיש רעבון בנשימה הוא במצב לא טוב רחמנא לצלן], אבל המעיים מרגישים רעבון, וגם המוח מרגיש רעבון, מי שיאכל וישתה כל היום בלי שיכנס לו שום מידע למוחו יכול להשתגע מכך, המוח חייב מזון שכלי ורעב וצמא לכך, אלא שצריך לזהות את הרעבון הפנימי של המוח, לא למלאות את המוח בחדשות ממקרי העולם, אלא לתת למוח מזון שכלי ורוחני, מידע מעולמות יותר רוחניים.

וי"ל בדרך צחות, דמבואר בהלכות צדקה (יו"ד סי' רמ סע"ט) שתלמיד חכם קודם לעם הארץ, וכל הגדול בחכמה קודם לחברו, וכמו כן ברעבון המוח ורעבון המעיים, ששניהם מבקשים לחם, אזי יש להקדים את רעבון נפשו השכלית לרעבון מעיו, אולם כל זה כאשר משביע את נפשו השכלית בדברי תורה, אבל אם הולך להשביעה בהבלי העולם, אזי המעיים קודמים, כי ביחס להבלי העולם המעיים הם בבחינת 'כל הגדול בחכמה קודם לחבירו', שעל מאכלם לפחות מברכים תחילה וסוף.

ובפרטיות, רעבון הנפש השכלית המבואר בדברי רבינו, הוא להתבוננות והחיפוש מה תפקיד האדם בעולם, וזהו אמתיות הרעבון הקיים בתוך נפשו של האדם, שלכן מחפש הוא כל הזמן חדשות, שאיננו מחפש דווקא חדשות הבלי העולם אלא התחדשות, אלא שהאדם אינו מזהה זאת ולכן הוא מחפש חדשות הבלי העולם.

'רמיזא דחכמתא' שבכל דבר

ויתאמץ בכל כוחו שלא תפסוק מאתו חכמת אלקות השופע עליו תמיד, החכמה האלוקית איננה נמצאת רק כשיושבים ולומדים בבית מדרש, אלא 'חכמת אלקות השופע עליו תמיד', בכל מקום ובכל דבר בבריאה יש חכמה אלוקית, והוא הנקרא בשפת רבינו (להלן ובהרבה מקומות) 'רמיזא דחכמתא', שבכל דבר ישנו רמז בשביל מה נברא, ונצרך יגיעה ועבודה להבין את רמזים אלו, כשם שבגשמיות ישנם אנשים שחסר להם שכל והם אינם מבינים רמזים, וכולנו מרחמים עליהם, גם בעולמות העליונים מסתכלים עלינו ברחמים אלו שאין אנו מבינים את הרמיזא דחכמתא ששולח לנו ה', רמזים אלו הינם הן בדברי העולם הן במאורעות הקורות בעולם והן בכל מיני פעולות הנפעלים בעולם, כל דבר הקורה לאדם בחייו הפרטיים אין זה במקרה, זה רמיזא דחכמתא בעבורו, יש בכך איזשהו תכלית רוחנית.

יש להתאמץ להכניס את החכמה האלוקית בכל פרטי מעשיו

להכנים החכמה והמדע בכל פרטי מעשיו, עבודת ה' צריכה למלאות את האדם בכל הכ"ד שעות שביום, מי שאצלו עבודת ה' היא רק בשעות מסוימות בלבד הוא לא עבד ה', הוא פועל ולא עבד, עבד בטל ושייך לאדון כל הזמן, אין מושג של עבד חלקי, עבודת ה' פירושה שהנני עובד את ה' כל הזמן ואין בי מציאות אחרת. ומבואר בראשונים (אבן עזרא) שהיהודים נשתעבדו למצרים בשביל שיתרגלו להיות עבדים ואזי יוכלו להיות לאחר מכן עבדי ה', במצריים היהודים היו עבדים כל הזמן, הם היו משועבדים אליהם כל הזמן, וכך הוא בעבודת ה', משועבדים לה' בכל הכ"ד שעות.

ואל לו לאדם לחשוב שדבר זה "מלחיץ" ומשעבד וכו', אלא אדרבה, דווקא זה מביא מנוחה ומרגוע לנפש (כלשון רבינו להלן), כי דווקא בזה יודע בכל מצב שהוא עושה את תפקידו, הוא עוסק ברמיזא דחכמתא, ולא "מתמודד בכל מיני התמודדויות".

אפילו מעניני גשמיות המוכרחים לצרכי גופו, מעשהו בהם בהשכיל למצוא מרגוע לנפשו. הרי הקב"ה הוא כל יכול ובלתי מוגבל במאומה, וביכולתו לעשות שבני ישראל לא יצטרכו לאכול ולשתות ושאר דברים גשמיים, קניית נעליים ומשקפיים וכו', ומכך שכל זה נצרך מובן שאין זה מקרה חס ושלום, אלא בכל ענייני הגשמיות המוכרחים לצרכי גופו יש איזשהו מטרה ותכלית אלוקית, איזשהו 'רמיזא דחכמתא'.

ובוודאי שהאדם אינו יכול למצוא ולהבין רמזים אלו בין רגע, זה לא נהיה בבת אחת, ובראשית הדרך בעבודת ה' אין

יכול האדם להבין זאת, וגם בהמשך הדרך אין זו עבודה קלה. קודם כל צריכים להכניס זאת למודעות, לסולם הערכים, לדעת שיש בכל דבר דבר ה' ולשאוף להתחבר לכך, וצריך מוכנות נפשית לכך, להתאמץ לעשות כל דבר לשם שמים, שזהו הכשרה ומוכנות לשמוע את דבר ה' שבו, זה מכשיר את הנפש שיהיה מוכשר לשמוע את דבר ה', ואזי לאט לאט יכול האדם להתחיל להיכנס לעבודה זו של הבנת רמיזא דחכמתא שבכל דבר.

וכשם שהלומד בדקות ספורות את משנת 'שנים אוחזין' (ב"מ ב.) ומיד קופץ ואומר שמבין את משנה זו לעומקה - כל השומע יצחק לו, שהרי במשנה זו ישנם עומקים על גבי עומקים שלומדים ימים ושבועות וכו', כמו כן למצוא את דבר ה' שבכל דבר שבבריאה זהו "סוגיא שלימה" ועבודה גדולה ועצומה העורכת זמן רב. וכשם שילד בן שלש אינו יכול להיכנס מיד לישיבה, הוא צריך ללמוד מקודם א' ב', לדעת לקרוא, וכו' וכו', ורק לאחר מכן בהיותו בן י"ג ביכולתו להיכנס ללמוד בישיבה, כמו כן לעבודת ה' בתוך הגשמיות נצרך תהליך נפשי, המודעות לכך שבכל דבר יש עבודת ה', אם באופן של קירוב אם באופן של ריחוק, ולהיות עבד ה' כל הכ"ד שעות, ורק לאחר מכן ניתן להתחיל לעבוד בחיפוש הבנת רמיזא דחכמתא שבכל דבר.

הטעם שהשעיר לעזאזל שוה לשעיר לה' במראה ובקומה וכו'

'שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובלקיחתן כאחד' (ממנ' יומא סב.), ולכאורה היה צריך להיות שהשעיר לה' יהיה המיוחד שבעדרו בשלימות התמימות, ואילו השעיר לעזאזל שהוא החלק שה' נותן לחיצונים כמבואר בזוהר וברמב"ן (ויקרא טז ח) היה לו להיות כחוש שבכחושים, המינימום שבמינימום, ומה זאת שמצוותן להיות שוים ממש.

אלא שסוד גדול מונח בזה בעבודת האדם לה', אין לו לאדם להתחיל את יומו בצורה שכ"ג שעות הינם לה' ושעה הנותרת הינה בשבילי, שלי, אם זו שעת בין הסדרים או ימי בין הזמנים וכדו' שבה כביכול האדם אומר לקב"ה "הנך יכול להתערב בכל היממה מה אני ילמד ואם מי אני ילמד אבל בשעה זו אל תתערב לי", עבודת השער לעזאזל מלמדת את האדם לא לומר כך, אלא כל כ"ד השעות שביממה כל כולם לה', גם השעיר לעזאזל הוא חלק מעבודת ה', ולכן גם הוא צריך להיות שוה במראה ובקומה וכו' לשעיר לה', ומה שבכל זאת צריך להביא משהו לעזאזל, מוכרחים לאכול ולשתות ומיעוט שיחה ומנוחה, ויש כאלו המוכרחים גם לשחרור כי אין טוב לנפש

האדם עומס יתר, וודאי שצריך לעשות זאת, אבל לא מחמת שזהו הזמן "שלי", אלא מחמת שאני לא עשיתי את עצמי והקב"ה בראני בצורה כזו שהנני מוכרח בכל הצרכים הגופניים האלו, ואם כן גם הם חלק מעבודת ה', וגם השחרור מהעומס הוא חלק מעבודת ה', זהו השעיר שה' נותן לעזאזל (וע' רמב"ן שם ההבדל בין ע"ז לשעיר לעזאזל), זהו ההסתכלות שצריכה להיות לאדם על כל הצרכים הגופניים שצריך לעסוק בהם.

ודרישה זו עוברת כחוט השני בכל ספר אור המאיר, שהאדם יהיה כל כולו של ה', שהאדם יהיה עבד ה' בהתקשרות כל לבו ונפשו מבלי להשאיר לעצמו "פינות", בכל קומתו ובכל זמנו, וגם בתוך הגשמיות יש לעבוד את ה'.

וכמובן, אדם יכול לרמות את עצמו בזה, לדמיין שהוא עוסק בצרכים הגופניים רק מחמת שה' ברא אותו בכזה צורה, ולמעשה לעסוק בכך מחמת עצמו, אבל אין לו לאדם להתחיל מיד במבחן ובבירור זה, אלא מקודם יש לו להתחיל לחשוב על כך שהוא אכן כן עובד את ה' כל הכ"ד שעות, גם בזמנים שבהם הוא עוסק בצרכי גופו ואנושיותו וכו', ואחרי שיצליח להתרגל לחיות כך תקופה ארוכה, אזי יבוא הזמן להתחיל לעסוק בבירור ו"סינון" זה גופא, האם זה באמת או רמיה.

ענין ניצוצות קדושות והעלאתם

להלן מבאר רבינו את ענין 'ניצוצות קדושות', ונקדים לבאר כלליות ענין זה בסגנון המובן לכל, ולאחר מכן יובנו הדברים גם כפי שהם מובאים בספרי הקבלה והחסידות.

אדם שאינו אוכל כמה ימים אין ביכולתו ללמוד ולהתפלל, ולכאורה מאחר והנשמה היא רוחנית ומחפשת רק לעבוד את ה' למה זה מפריע לה חסרון אוכל ושתיה, לכאורה להיפך הנשמה כלל לא צריכה את האוכל והשתיה הגשמיים ואם כן הם המפריעים לה ומה זאת שבהעדרם אין ביכולתה ללמוד ולהתפלל. אלא שבאמת הנשמה גם כן צריכה את האוכל והשתיה, ואין זה רק בשביל הגוף, [והרי גם את הגוף יכול הקב"ה לעשות שלא יצטרך אוכל ושתיה].

וביאור צורך הנשמה באוכל ובשתיה, יובן על פי משל לבן מלך, הגר ושוכן בארמון המלך שבגובה ההר, אולם מאחר שכמה דברים מהארמון נשברו ונפלו הרחק בשפלה, אמר אביו המלך לבנו שירד לעמק ויעלה משם בחזרה את אותם הדברים שנשברו ונפלו מהארמון, ומדי יום ביום בן המלך עושה זאת, יוצא מארמון המלך ויורד מטה לעמק, ששם הוא מקום הרחוק מארמון המלוכה, והוא מקום סכנה, ויש בו הרבה פיתויים, ורבים מאויבי המלך מסתובבים שם,

ויורד בן המלך לשם ונזהר מכל הדברים השפלים ומתנגדי המלך, ומרים את חפצי המלך שנשברו ונפלו ועולה יחד עמם לארמון המלך.

ועל דרך זה, הרבה חלקיקי "תורה" ודברי ה' נמצאים בענייני עולם הזה, שחלקיקי דברי תורה אלו נשברו ב'שבירת הכלים', שבו העולם הרוחני נשבר והתפורר לפירורים רבים, ופירורים אלו התפזרו בכל מיני מקומות ובענייני עולם הזה, אכילה ושתיה וכל מיני ידיעות שבעולם, ושלח הקב"ה את האדם להיות ה"מכונה" המבררת את כל זה על ידי אכילתו ושתייתו.

ולכן האכילה ושתיה הגשמית מחיה את האדם, שאין זה עצם האכילה והשתיה הגשמית, אלא חלקיקי דברי תורה אלו שבתוך ענייני עולם הזה הם המחיים את נשמת האדם, וכדברי האר"י הקדוש (לקוטי מוהר"ן פר' עקב) על הכתוב (דברים ח ג) 'כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם', וז"ל: פירוש, כי חיות הנשמה הוא לא על ידי מאכל, 'כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם' וזה הברכה המוציאה בפה מוציא ניצוצי קדושה מן הטומאה ונבררת על ידי פי ה'' וכו', עכ"ל.

וזהו מה שרב נחמן חידש את הדין של 'חמשה בקר אמר רחמנא ואפילו חמשה חצאי בקר' רק בצפרא, ואמר 'והאי דלא אמרי לך באורתא דלא אכלי בשרא דתורא (ב"ק עא:-עב), משום שחלקיקי דין התורה של 'חמשה בקר אמר רחמנא ואפילו חמשה חצאי בקר' היו גנוזים בתוך בשר השור, ולגלותם היה נצרך שהאמורא הקדוש רב נחמן יאכל את בשר השור בו גנוז דין זה.

וחלקיקי דיני התורה הגנוזים בדברי הבריאה נקראים 'ניצוצות', משום שניצוץ הוא חלק קטן מאש גדולה, ומהרבה ניצוצות נעשה אש גדולה, ומאכילת ארוחות הבוקר והצהריים נמשך לאדם עוד ניצוץ ועוד ניצוץ עד שנבנה אש גדולה של ריבוי התורה המאירה את נשמתו 'נר ה' נשמת אדם'.

אלא שהירידה לאכילה ושתיה הגשמיים זהו סיכון גדול, וזהו הטעם שלא אוכלים בכל ארוחת בוקר שור שלם בכדי שנוכל לגלות חמשה סוגיות הגנוזות בתוכו, כי כשם שבגשמיות כאשר אוכל האדם מדי הרבה מעיו אינם מצליחים לברר כמות גדולה כזו של אוכל והרי הוא חש כאב בכרסו, על דרך זה גם נשמת האדם אין ביכולתה לברר כמות גדולה כזו של מעטפת העוטפת את הקדושה, וצריך לבררם מעט מעט, ניצוץ אחר ניצוץ, במינון הנכון.

ובירור הניסיונות נמצא במקום הבחירה, כי כל ניצוץ עטוף בגשמיות, ומעטפת זו מנסה להוריד את האדם לגשמיות, והבחירה ביד האדם האם לגשת לחלקיק התורה, ניצוץ הקדושה, שבפנימיות המאכל, או חלילה לגשת למעטפת הגשמית המגשמת, זהו המאבק שיש בענייני עולם הזה.

עיקר השבירה והתיקון בשבעת המידות

'אפילו מעניני גשמיות המוכרחים לצרכי גופו, מעשהו בהם בהשכיל למצוא מרגוע לנפשו', להעלות משם ניצוצין קדישין, שנתפשטו מרום המעלות עד מדריגות הנמוכים, לסיבה ידוע כי כן גזרה חכמתו יתברך להטיב לנבראיו, בהשכיל לבותם להעלות ניצוצות קדושים מהשבירה, שנפלו ונתלבשו במדריגות כלם, ממקום הגבוה עד מקום הנמוך, בכל ענייני העולם התלבשו ניצוצות הקדושה, באכילה ובשתיה ובידיעות והרגשות, ואפילו אהבת אדם לזולת יש בתוכה ניצוץ קדוש, שהרי כל דבר המושך את האדם זהו דבר נשמתי, חתיכת בשר המונחת במקרר אינה "נמשכת" לחתיכת בשר שניה המונחת לידה, כל משיכה היא רוחנית, ואם כן מוכרח שאין המשיכה מחמת הדבר הגשמי, גשמי אינו מושך דבר נשמתי, אלא שבתוך אהבה זו ישנה דבר רוחני הגנוז במעטפת גשמית.

ושיש בחינת תיקון להשלים מה שהזיקה המיתה ממלכין קדמאין (ע' בראשית לו, לא-לט), בכללות השבירה של חלקיקי הקדושה נעשתה בשבע המדות, חסד גבורה תפארת, נצח הוד יסוד ומלכות, על ידי שכל מדה אמרה 'אנא אמלוך', שהיא תהיה לבדה בקיצוניות, וכל דבר שהוא בקיצוניות לא נשאר ממנו מאומה (ע' שיעור קודם בהקדמה לספר אור המאיר), וזהו ענין מיתת שבע המלכים, שכל דבר רוחני הנופל ממדרגתו הרי זו מיתה, שגם מיתת האדם נקראת כן מפני שגוף האדם שזכה להיות כלי לנפש הרוחנית והקדוש, וכאשר יוצאת ממנו הנפש הרי הוא נופל ממדרגתו ומת, וכמו כן כל חלקיק של קדושה ודבר תורה שנפל ממדרגתו ונפל לתוך מעטפת של "תפוח" ו"בננה" וכו' הרי זו מיתה.

וזאת היא עיקר עבודת אדם בעולם הזה, לתקן שבעת ימי הבנין אשר בהם עיקר בחינת השבירה, כמבואר לנו בכמה מקומות. הסיבה שהעולם נברא בשבעת הימים, זה מפני שהשבירה והקלקול נעשה בשבעת המידות, ולאחר עולם השבירה והקלקול מתחיל העבודה של בנין בעולם התיקון, לתקן את שבע מדות אלו, שזהו עבודת הניסיונות שלנו בכל

שבעת מדות אלו לתקנם ולבנותם, שהאדם יבנה בנפשו מעט מעט את כח האהבה וכח היראה וכח ההתפארות וכו', שיהיו כראוי לעבודת ה'.

'ואני ידי מלוכלכות' - דוד המלך רוב השתדלותו היתה להעלות הניצוצות קדושות שנפלו

והנה דוד המלך לעוצם בהירתו והכרתו החזקה, רוב השתדלותו היה רק להעלות אותן הניצוצות קדושות שנפלו למדריגות התחתונים, דוד המלך כביכול ירד והכניס את עצמו למקומות הנמוכים, וזהו סוד הכתוב על דוד המלך (שמואל א' כב ב) 'ויתקבצו אליו כל איש מצוק וכל איש אשר לו נושא וכל איש מר נפש', שדוד המלך הרים את כל הנפשות הנמוכות והשפלות (שם משמואל חנוכה תרע"ח בשם הר"ר העניך מאלכסנדר, אמרי אמת שבועות תרס"ז), **ולזה אמר 'שמרה נפשי כי חסיד אני', וכדבריהם** של חז"ל שאמר דוד **'ולא חסיד אני שכל מלכי** מזרח ומערב יושבים בכבודם **וכו' ואני ידי מלוכלכות בדם.** וביאור ענין 'ידי' דייקא, **ידוע שידים מורים על בחינת מדות, כנזכר בתיקונים** (הקדמה יז, א) **'חסד וגבורה תרין דרועין',** יד ימין מדת החסד הנותן ומשפיע ויד שמאל מדת הגבורה המגביל, וככתוב (סוטה מז.) 'לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת', שהימין עניינה לקרב ולהשפיע והשמאל לדחות ולהגביל. **וזה מעלתו המובחרת, שהכנים את עצמו עם כל מדותיו אפילו במדריגות התחתונים, להעלות משם ניצוצות קדושים איברי השכינה.**

'לטהר אשה לבעלה' - יחוד קוב"ה ושכינתיה

ובזה תולה היחוד כידוע, וזהו כוונתו 'כדי לטהר אשה' יראת ה' 'לבעלה', השכינה נקראת אשה, 'אשה יראת ה' (משלי לא ל), וכל פעם שמעלים את הניצוצות קדושים שהם אברי השכינה נעשה גילוי שכינה, גילוי ה' בעולם, הנקרא 'יחוד'. וביאור הדברים, שכינה מלשון שוכן בעולם, היינו התגלות ה' בעולם, ויש את מה שנסתר מאתנו מבלי שייכות להתגלות בעולם, וזהו חלק הקדוש שמופרש ומובדל מהעולם, מה שהקב"ה למעלה מכל שכל ורעיון, וזהו בחינת 'קודשא בריך הוא'. וכל פעם שהשכינה נהיית ראויה ליותר התגלות, שכלל ישראל יש לו יותר חיבור לה', אזי יש תופסת התגלות של מה שהיה מופרש ומובדל עד עתה, וזהו 'יחוד קוב"ה ושכינתיה', שמה שהיה נעלם עד עתה מתחבר לשכינה ומתגלה בעולם, וגילוי הקב"ה בעולם תלוי כפי עבודתנו, ועל דרך מה שבכדי שבחור יוכל להיכנס לישיבה קטנה מוכרח הוא לגדול מקודם על ידי שיאכל וישתה וכו', ועל ידי שממשיך לגדול ובונה את קומתו הרוחנית עוד ועוד ביכולתו לבוא לישיבה גדולה, וכשבונה את עצמו עוד יכול לבוא למגיד

שיעור נפלא גם, ועל דרך מה שישנם מגידי שיעור ששיעוריהם עמוקים מאד, שבכדי להיכנס לשבת בשיעורם נצרך מקודם לשבת אצל מגידי שיעור טובים כמה שנים לפני כן, על דרך זה ככל שעובדים את ה' טוב יותר בעולם, ומגלים את חלקיקי הקדושה והתורה שבעולם, יכול להיות יותר התגלות של ה' בעולם. והעבודה של דוד המלך של 'לטהר אשה לבעלה' היתה העבודה של 'יחוד קוב"ה ושכינתיה', בבחינת 'ומשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך' (ישעיה סב ה).

'הקב"ה יושב ועושה סולמות' - הסולם הרוחני תלוי בבחירה היומית של כל אחד

במדרש (בר"ר סח ד, ופכ"מ) 'רבי יהודה בר סימון פתח וכו' מטרונה שאלה את רבי יוסי בר חלפתא, אמרה לו לכמה ימים ברא הקדוש ברוך הוא את עולמו, אמר לה לששת ימים וכו', אמרה לו מה הוא עושה מאותה שעה ועד עכשיו, אמר לה הקדוש ברוך הוא יושב ומזווג זיווגים וכו', אמר רבי ברכיה כלשון הזה השיבה ר' יוסי בר חלפתא, הקדוש ברוך הוא יושב ועושה סולמות משפיל לזה ומרים לזה ומוריד לזה ומעלה לזה'.

ודבר זה פלא עצום, וכי הקב"ה צריך סולם בשביל 'משפיל לזה ומרים לזה', הרי כל אחד מאתנו יכול להשפיל לזה ולהרים לזה בלי שום סולם, ועוד צ"ב הרי הקב"ה מהווה ומחיה את כל הבריאה בכל עת, ומה הייחודיות בסולם שעליו מודגש במדרש שמאחר הששת ימים הקב"ה יושב ועושה סולמות.

אלא, ש'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה' (בראשית כח יב), וזהו עבודת האדם לברר ולהעלות בסולם את הניצוצות הנמצאים בארץ עד לבחינת 'השמימה', ואזי בעלות הניצוצות מדרגה אחר מדרגה במדרגות הסולם עד לראש הסולם נעשה בחינת הקב"ה יושב ומזווג זיווגים, יחוד קוב"ה ושכינתיה, ונמצא שרבי יהודה בר סימון ורבי ברכיה לא פליגי, כי בחינת הקב"ה יושב ועושה סולמות ובחינת הקב"ה יושב ומזווג זיווגים זה היינו הך.

וביאור מה שהקב"ה יושב ועושה סולמות, הוא, כי אף ש'את הכל עשה יפה בעתו' (קהלת ג יא) בששת ימי המעשה, אבל לאדם יש בחירה, ובחירת האדם הוא שבוחר איזה "סולם" לקחת, האם לעבוד את ה' בסולם של השגות גדולים או בסולם של השגות קטנים, וכפי הסולם שבוחר האדם לעבוד בו את ה' כך זוכה בבחינה זו ל'הקב"ה יושב ומזווג זיווגים', שכפי כמות ואיכות עבודתו זוכה לייחד קוב"ה ושכינתיה. וזהו מה שאחר ששת ימי המעשה הקב"ה יושב ועושה סולמות, כי בסולמות אלו אינם חלק מהבריאה, אלא תלויים בבחירת האדם,

ובכל יום כפי בחירתו כך יושב הקב"ה ועושה סולמות בעבורו, כלים מתאימים, ניסיונות והצלחות המתאימים לסולם שבחר באותו היום, זה משפיל וזה מרים.

משל המבטא מאד את בחירת ענין הסולם הרוחני הפרטי של כל אחד, הוא המבחן של כל אחד מאיפה מתחיל עבודתו ואיפה נגמרת, יש אנשים שמדרגתם התחתונה והפחותה ביותר, היא, שלא יעבור עליו יום בלי ללמוד תורה חצי שעה, גם בבין הזמנים וערב סוכות וערב פסח, והמדרגה הכי גבוהה בסולמם זהו לימוד התורה בדביקות בה', לימוד עם השראת השכינה, זהו ה'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה' שלהם, ואילו ישנם אנשים ש'הסולם מוצב ארצה' שלהם זה שלעולם לא ידליקו אור בשבת וה-'ראשו מגיע השמימה' שלהם זהו ללמוד שעה ברציפות. ועל דרך זה סולם יום השבת שאצל כל אחד, ישנם כאלו שה-'סולם מוצב ארצה' של שבת אצלם הוא רק זה שאינם מדליקים אור בשבת, ואילו הזהירות במלאכת בורר נמצא באמצע הסולם, ולא לדבר דברים בטלים בשבת כלל לא נמצא אפילו ב'ראשו מגיע השמימה' של סולמם, וישנם כאלו שלא לדבר דברים בטלים בשבת נמצא כבר באמצע סולמם. ועל דרך סזה ישנו לכל אחד ואחד סולם לכל עבודה פרטית, בתורה, בתפלה, בבין אדם לחבירו, וכו'. והקב"ה יושב ועושה סולמות לפי השתנות מצבי בני האדם, וכפי סולמם כך הקב"ה יושב ומזווג זיווגים ומגלה שכינתו בהתגלות יותר בעולם. [ואם האדם בוחר לעצמו סולם הנמוך מבחינת נפשו ורוחניותו, אזי הוא אינו מרגיש סיפוק, ויש לו צמאון ורעבון נפשי נורא].

ודוד המלך כפי עבודתו הגדולה שהיה בעירת להבת שלהבת לקב"ה, כפי שרואים בספר תהלים שכל כולו בעירה אחת גדולה לה', זכה 'לטהר אשה לבעלה', לייחד קוב"ה ושכינתיה, ולהכין את העולם לקראת בית המקדש.

'בשווקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי' - ביקוש אותיות הקדושה בתוך הגשמיות

ואפשר לרמוז גם כן בדברי רז"ל **באומרם** (פסחים קיג, ב) **'פשוט נבלתא בשוק וקבל אגרא, ואל תאמר כהנא אנא גברא רבא אנא' וכו', כי הנה כתיב** (שיר השירים ג, ב) **'בשוקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי', ובארנו, אפילו בענינים בצורכי גשמיות ממשא ומתן 'בשוקים וברחובות', גם שם 'אבקשה', 'א"ת' כלליות האלף בי"ת מאלף ועד תי"ו, 'שאהבה נפשי', להעלות ולהגביה אותם לשורשם.** האותיות הגנוזים בתוך הצרכים הגשמיים זהו לימוד התורה והתפלה שעל ידי האכילה והשתיה, על ידי שלומד האדם ומחדש חידושי תורה בכח האכילה והשתיה, הוא מהפך את

הבעל חי ואת הצומח לתורה, זה בריאת רקיעים חדשים הנעשה על ידי חידושי תורה, 'בשוקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי' בכל מקום ומקום ישנם אותיות רוחניים הנצרך לבקש ולחפש, ואין צריכים לרוץ לשוקים ולרחובות לבקש את האותיות הגנוזים בגשמיות, כיום השוק מגיע לתוך פתחי בתנו, (ע' שפת אמת מנוכח תרל"ד ליל ג בשם המגיד מקוז'ניץ בספר נר ישראל), יש לנו מספיק הזדמנויות שאנו נפגשים עם גשמיות, עם ה'שוק' ועלמא דפרודא, ובהם צריך לקיים 'אבקשה את שאהבה נפשי', בכל התעסקות בגשמיות צריך לחפש ולבקש את הרבש"ע, היכן שהאדם עומד והיכן שהוא הולך תמיד צריך להית לו בעירה פנימית לרבש"ע.

'פשוט נבלתא בשוקא' - להפשיט האותיות שנבלו ונפלו לגשמיות ולעשותם צירופים קדושים

וזהו 'פשוט נבלתא בשוק', מלשון 'נובלות חכמה תורה', נובלות החכמה זה התורה שנפלה ונבלה מלמעלה למטה, **כלומר, אותן האותיות שנבלו ונתפשטו מחכמה עילאה לשוק, היינו מדריגות התחתונים הנקרא שוק, גם שם צריך המשכיל לפשוט אותם מגשמיותם, בהלבשה רוחניות, והיינו לעשות צרופים קדושים, באופן שיתבאר לנו אי"ה.** וודאי שהצדיקים במדרגתם הגבוהה זכו לעשות צירופי שמות ממש, ולאנשים כערכנו העבודה בזה היא שבכל ידיעה מהנעשה בעולם יש לנו להתבונן מה רצון ה' מאתנו בכך, בשביל השמיע ה' לאזני ידיעה זו, זהו עבודת הצירופים הקדושים שאנו יכולים להפשיט מהגשמיות, לראות בכל ידיעה ו"חדשות" שה' משמיע לנו את כך.

האמונה שכל ידיעה הבאה לאוזני האדם נשלחה מה' אליו

והאמת היא, שעוד לפני העבודה של להבין מה ה' רוצה מאתנו בידיעות ובחדשות, הצעד הראשוני בעבודה זו היא עצם הידיעה שכל ידיעה ומידע הבא לאוזנינו אין זה במקרה, אלא ה' עושה שנשמע זאת, זהו עבודה המוקדמת עוד לפני המחשבה "מה" ה' רוצה בכך לדעת קודם כל שה' הוא זה שעושה זאת.

בל"נ בעומר תשפ"א היה אסון שנפטרו במירון מ"ה יהודים, דברתי לאחר מכן בכמה מקומות, ואמרתי שבמצבים כאלו ישנם כאלו שיודעים לומר מיד למה קרה כזו טרגדיה, אבל לא יתכן שאדם שלא יודע ללמוד משנה יידע כזה דבר עמוק מה ה' רוצה לומר במעשיו בבריאה, קודם כל צריכים להפנים ולחיות שהכל דבר ה' מהווה ומחיה, לחיות את כך שהקב"ה מדבר בבריאה, וכבר כמה שנים שרואים זאת בגלוי שהקב"ה מדבר בבריאה, וידיעה זו כשלעצמה אינה דבר של מה בכך.

ומבואר במדרש (שמו"ר פ ט) שבמתן תורה, 'היה הקדוש ברוך הוא מדבר והקול יוצא ומחזיר בכל העולם, ישראל שומעין את הקול בא עליהם מן הדרום והיו רצים לדרום לקבל את הקול, ומדרום נהפך להם לצפון והיו רצים לצפון, ומצפון נהפך למזרח והיו רצים למזרח, וממזרח נהפך להם למערב והיו רצים למערב, ומן המערב נהפך להן מן השמים והיו תולין עיניהן, והיה נהפך בארץ והיו מביטין לארץ וכו', והיו ישראל אומרים מהיכן הקדוש ברוך הוא בא מן המזרח או מן הדרום' וכו', ומדברי מדרש אלו מובן שלשמוע את קולו של הקב"ה אין זה דבר של מה בכך, ונצרך חיפוש וביקוש גדול.

ומשל למה הדבר דומה, לאב המצלצל בפעמון לבניו, שלפני שמסבירים מה לעשות בגלל שהוא מצלצל, רצונו קודם כל שבניו יתייחסו לכך שהוא מצלצל אליהם. וממשל זה ניתן גם ללמוד כמה אין לעסוק בפרטי המקרה, שהרי זה כמו שהבנים יעסקו בצורת הפעמון שמצלצל האם גדול או קטן וכדו', במקום לעסוק בנקודה המרכזית והעיקרית שהאב מצלצל אליהם. קורה דבר מה, הקב"ה רוצה לעורר אותנו בזה, ולא שנעסוק איך בדיוק היה הצלצול והפעמון.

כל דבר הנשלח לאוזני האדם זהו דברים שה' שלח אליו שישמע זאת, אחרי שחיים עם כך באמונה תמימה ואמתית, ניתן להתקדם להלבשה הרוחנית העטופה בכך, לבוא לדברי התורה ועבודת ה' והרמיזא דחכמתא שבכך.

העבודה של העלאת הניצוצות שייכת לכל אחד ואחד לפי מדרגתו

'ואל תאמר כהנא אנא גברא רבא אנא', ואין כבודי להכנם למדריגות נמוכים, **כי אם לעמוד במרום קדשו לעבוד עבודת הקודש מתורה ותפלה וכדומה,** לא מתאים לי לעבוד את ה' בתוך הגשמיות רק לשבת וללמוד תורה, ועל דרך זה אלו שאומרים לאידך גיסא, שההתעסקות בהעלאת הניצוצות שייך רק לאנשים גדולים ולא אליהם, הקב"ה מדבר לכל אחד והעלאת הגשמיות נועדה גם כן לכל אחד כפי מדרגתו, להיות 'בשוקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי', לחפש את הרוחניות ואת החיבור לה' בתוך הגשמיות, בעירה של חיפוש צריכה להיות בתוך העיסוק בגשמיות, בלי זה נשקעים ונטבעים בתוך הטבע, **כי באמת זה עצם תענוגו יתברך, בהעלות גם ממדריגות התחתונים אותיות התורה, לפשוט צורה גשמיות ולהלביש צורה רוחנית, 'וקבל אגרא', כי בזה תולה שכר ועונש כמבואר, והקדוש ברוך הוא מעלה עליך כאלו אתה עוסק בדברים העומדים ברומו של עולם.**

וזהו מה שאמרו רז"ל (נדרים ח.) 'אמר הקדוש ברוך הוא, כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם

הצבור, מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם', וכמו שמבאר בעל התניא באגרת הקודש (אגרת כו) בזה שהוא ענין העלאת הניצוצות, וז"ל: 'שנפלו ממנה ניצוצים בקליפות בשבירת הכלים, והם שם בבחינת גלות, שהקליפות שולטים עליהם ומעלימים חכמת התורה מעליונים ותחתונים וכו', והנה העליונים אין בהם כח לברר ולהעלות מהשבירה שבקליפת נוגה, אלא התחתונים לבד, לפי שהם מלובשים בגוף חומרי משכא דחויא מקליפת נוגה, והם מתישים כחה בשבירת התאוות ואתכפיא סטרא אחרא ויתפרדו כל פועלי און', עכ"ל.

והוא ממש עבודת פדיון שבויים, לפדות הניצוצי קדושה שבעולם, וכל אחד כשפודה את הניצוצות הפרטיים השייכים לחלקו מקדם את הגאולה הכללית, של פדיית השכינה מגלותה. ויצייר האדם במוחו התענוג הנפלא שנעשה לעילא מעבודה זו "במבט אוירי", איך חתיכת תורה מתגשמת ועל ידי עבודת איש הישראלי פושטת צורתה הגשמית ולובשת צורה רוחנית, שזהו חידוש נפלא, מה שיהודי מעביר בכל עת דברים מגשמיות לרוחניות. וחלילה, אם עוסק בעולם הזה הגשמי שלא לשם שמים, כמה צער ועגמת נפש יש כביכול למעלה, שהדברים שהיו צריכים להיהפך לרוחניות נשארים גשמיים, והרי זה כאילו ארון ספרים תורני שלם נהפך למאכלים ומשקאות גשמיים רח"ל, כמה חיי נצח נאבד על ידי זה, וכל זה באחריותו האישית של כל אחד ואחד, ואין לו לאדם להסתכל על עצמו כבורג קטן בלבד, כי אם יעשה את חלקו בשלימות הרי הוא עושה מהפכה של ממש שמהפך מגשמיות לרוחניות בחלקו הפרטי, ועל ידי זה נהפך מגשמיות לרוחניות בכל העולם, שנעשה העולם מקום של השראת השכינה.

אין להיכנס למקום סכנה רוחנית בעבודת העלאת הניצוצות

והנה יש לך בחינות כאלה שאי אתה רשאי להכנס ראשך ורובך לעסוק בהם, אין לו לאדם לטייל 'בשוקים וברחובות' בשביל לבוא ל'אבקשה את שאהבה נפשי' שם, ואין לו להזמין כמה פיצות בכל יום בשביל העלאת הניצוצות שבה, **פן ואולי תבא חם ושלום לידי סכנה**, כי במקום הבירור יכול להתלבש עליו המעטפת ואזי לא רק שלא יעלה את הניצוצות, להיפך, יפול הוא עצמו למקומות מאד מסוכנים ה' ישמרנו, **כי אם העצה לזה, לברר בסוד המחשבה, ולא להביא עצמו לידי דיבור אפילו, ובפרט למעשה, כנודע למשבילים אשר עבודתם באמת ובלב שלם.**

'איכא דרכא אחריני רשע היא' - אסור לחפש ניסיונות

ולזה רמזו רז"ל (פסחים נה עמוד ב) **'חפוך בנבלתא ולא תחפוך במילין'**,

הכוונה הפוך בה באותן הנובלות רק בסוד המחשבה, כי 'בחכמה אתבריא' ותתכן גם כן לברר, 'ולא תהפוך במילין' בבחינת דיבור, פן תבא חם ושלום לידי סכנה, והמשכיל יכול להבין להיכן הדברים נוטים.

וכמובן שיש בדברי רבינו דברים פנימיים ועמוקים יותר בנוגע לעבודת הבירורים והייחודים הנפלאים שפועלים הצדיקים, אבל אנו לומדים מה ששייך אלינו, והוא, שאין צריך ללכת לחפש גשמיות בשביל להעלות הניצוצות שבהם, אלא בדברים הגשמיים שבין כה באים לאדם בהם יעלה את הניצוצות, וגמרא מפורשת היא (נב"ב מז:) שבדאיכא דרכא אחריתא רשע הוא, ופירש הרשב"ם (סס ד"ה רשע) 'ואף על פי שעוצם עיניו, שלא היה לו לקרב אלא להרחיק מן העבירה דקיימא לן חולין (מד:) הרחק מן הכיעור', עכ"ל. ואינו יכול האדם לומר שיעבור שם בעצימת עיניים בשביל להעלות הניצוצות, דרשע הוא, שמכניס עצמו למקום סכנה, והאדם צריך להרחיק עצמו מן הכיעור.

וכתב השפת אמת (בהעלותך תרל"ח) על הכתוב (במדבר יא ד) 'התאוו תאוה', וז"ל: 'משמע שלא היה להם תאוה, שהיו למעלה מהטבע, חירות מיצר הרע, ולכך היה נראה להם שנכון שיהיה להם תאוה ושיזכו לעשות נחת רוח להשם יתברך על ידי שיאכלו בקדושה אף בשר גשמי. וזהו שאמרו (סס פסוק ו) 'נפשנו יבשה' כו', שלא קיימו 'בכל נפשכם', כמו שכתוב במדרש (דבריס רבה ג לז) 'בכל נפש ונפש שברא בך', שהוא ביטול כל הרצונות ותאוות להשם יתברך, וזה לא היה להם, שהיו למעלה מבחינת הנפש. אבל לא הוטבו דבריהם להשם יתברך, שצריך האדם להיות חרד יותר לירא פן יבטל חס ושלום רצון השם יתברך, ולא יביא עצמו לידי נסיון אף שיוכל לזכות למדריגה על ידי זה, שזה נקרא לגרמייהו קצת. כי מי שירא באמת לעבור רצון השם יתברך מרוצה יותר בפשיטות', עכ"ל.

מהפכה רוחנית שקטה

וגם בדברים גשמיים שמוכרח האדם לעסוק בהם, יש לו לאדם לבקש 'ואל תביאני לא לידי ניסיון ולא לידי ביזיון', ובל יחשוב האדם שבבואו לאכול ארוחת בוקר צהריים וערב שמאחר שהוא עובד את ה' בזה אם כן יתייחס לכל אכילתו כעבודת ה' של העלאת הניצוצות, מבלי להתייחס לזה כלל כדבר גשמי, אלא צריך הוא לדעת שהוא עוסק בגשמיות ונצרך מזה זהירות והתרחקות, והלוואי לא היה צריך לירד לזה, ובהתייחסותו כך אזי יעסוק בהעלאת הניצוצות במה שמוכרח לעסוק בגשמיות. והיינו שהעלאת הניצוצות והמהפך מרוחניות לגשמיות צריך להיות "מהפכה רוחנית שקטה", וכפי שרואים בעולם שעשיית מהפכה במדינה כלשהי נעשית בהשקט ובצנעא

עד רגע המהפך, כמו כן מהפך הגשמיות לרוחניות כן הוא, בבחינת לוחות שניות שנתנו בצנעה (תנחומא כי תשא ל).

אפילו דיבור איש לרעהו ששומע הוא בשביל שיקח משם רמיזא דחכמתא

כלל העולה, **החכם אשר עיניו בראשו** (ע' קהלת ב יד), **להסתכל על ההוא דקיימא על ראשו** (ע' זוהר ח"ג קפז.), **חכמת אלקי השופע תמיד בלי הפסק, אזי מרגיש בעצמו רעבון נפשו, שלא יצא ידי חובתו בעבודת הבורא ברוך הוא, ואינו נותן רפיון אפילו שעה אחת ורגע אחד**, אין רגע אחד מחוץ לעבודת ה', **ובכל מקום שרואה ושומע אפילו דיבור איש לרעהו מעניני גשמיות - לוקח לעצמו גם משם רמיזא דחכמתא**, והוא דוגמא המובאת בספרי הבעל שם טוב, ומסופר על הרבה צדיקים שלמדו רמיזא דחכמתא אפילו מגוי שדיבר עם גוי אחר, גם בזה מצאו מה ניתן לקחת מזה לעבודת ה', **ומפשיט צורה הגשמיות ועושה צרופים קדושים, לדבק את נפשו ברוממות אלקותו יתברך.**

וגם לעבודה זו נצרך מקודם עבודת האמונה, להאמין שכל דבר ודבר בהשגחה פרטית מיוחדת, שלא במקרה היה צריך לילך ברחוב זה וממילא הוא שומע מה שצועק גוי לגוי, אלא הכל מאת ה' בהשגחה פרטית מיוחדת, שיעבור ברחוב זה בדיוק מתי שהגוי צועק לגוי בשביל שישמעו זאת אוזניו, וכשמאמין בזה באמונה שלימה אזי יכול לחפש מה ניתן לקחת מזה לעבודת ה'.

כל מידע מהעולם יש להפשיטו מהפרשנות הגסה של העיתונות ולהלבישו ב'כי פקד ה' את עמו'

והדוגמא לכך, היא אימרת הר"ר שרגא פייבל מנדלוביץ ז"ל, על מה שאמר דוד המלך (תהלים קד כא) 'הכפירים שואגים לטרף ולבקש מא-ל אכלם', שכאשר אנו שומעים את שאגת האריה לטרף אנו שומעים שהאריה רעב ומחפש טרף, אבל דוד המלך שחיפש בכל דבר רמיזא דחכמתא, בבחינת 'ידי מלוכלכות בדם וכו' לטהר אשה לבעלה' וכנ"ל, כאשר הוא שומע את 'הכפירים שואגים לטרף' הוא אינו שומע את רעבונם אלא את ה-'לבקש מא-ל אוכלם', את הבקשה מה' שהכפירים מבקשים.

וי"ל שזהו ביאור הכתוב על נעמי 'ותשב משדי מואב כי שמעה בשדה מואב כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם' (רות א ו), שלכאורה אינו מובן מהי האריכות הזאת, במקום 'כי כלה הרעב' נכתב 'כי שמעה בשדה מואב כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם'. אלא שהאמת היא, שבשדה מואב לא אמרו 'כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם' אלא אמרו שנגמר הרעב בארץ ישראל כי ירד גשם, ו"הפרשן בחדשות המואביים" פירשן שזה בגלל

שהגיעו עננים מרוח פלונית ולקחו מים מהים וממילא ירד גשם. [כיום הרוסים והסינים מנסים להוריד גשם לבד, בכדי שיוכלו מעצמם לפתור את בעיית הבצורת..], אבל נעמי לא שמעה כלל את זאת, אלא 'כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם', והחידוש הוא שהיא שמעה את זה 'בשדה מואב' גם כן, למרות כל הפרשנויות של הבלי המואביים.

והשדה מואב ופרשנויותיו נכנס לפתחנו, כל פרשנויות העיתונות, גם החרדית, הכל "שדה מואב'דיג", הכל מגושם וטכני, כל טיל שלא גורם להרס יש לזה הסבר טבעי מגושם וגס, וגם אנו צריכים לשמוע 'כי פקד ה' את עמו' בתוך כל פרשנויות ההבליים של העיתונות, להפוך כל מידע מהקורה בעולם לרמיזא דחכמתא, לניצוץ רוחני ואמיתי, לעשות ממנו חיים רוחניים.

'וישלח יעקב מלאכים' - יעקב אבינו הפשיט את הצורה הרוחנית של והלבישם בצורה נעלית יותר

מול זה **בא הרמז בתורה**, 'וישלח יעקב מלאכים', ירצה, לגודל בהירותו והכרתו העצומה, ומעלתו גדולה עד מאד, וכחו יפה אפילו ברוחניות במלאכים ממש כדברי רש"י, גם שם יכול לפשוט צורה ולהלביש צורה יותר עליונה, כי מלת 'וישלח' משמעו לשון הפשט, כמו שתרגום על 'ופשט את בגדיו' (ויקרא י, ד) 'וישלח ית לבושיה', וזהו 'וישלח יעקב מלאכים ממש', הפשיט אותם מלבושם ומבחינת צורתם, בבחינת לבוש וצורה יותר גבוה מעולם עד עולם עליון. ודו"ק כי עמוק.

ועומק הדבר, יובן ביישוב קושיית הראשונים (ריטב"ם הגדה של פסח, רלב"ג שמות יג, יג, ועוד) על הכתוב בהגדה 'ויוציאנו ה' ממצרים לא על ידי מלאך ולא על ידי שרף ולא על ידי שליח, אלא הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו', מהכתוב (במדבר ח טז) 'וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים', וכתבו הראשונים ש'וישלח מלאך' היינו משה רבינו, אולם י"ל שכשם שכאשר אדם מזיז כוס בידו העטופה בדבר מה, אין מי שמעלה על דעתו שהמעטפת היא זו שהזיזה את הכוס, אלא ברור לכל שהיד היא זאת שהזיזה את הכוס, כמו כן בהתגלות הנפלאה שהיה ביציאת מצרים אזי גם ב'וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים' לא ראו כלל שהמלאך מוציא ממצרים, אלא ראו אך ורק שה' מוציא ממצרים, כי כאשר מתגלה 'אני ה'' ומכירים בכך אין לשום מלאך שום עצמיות, יש רק את הקב"ה בכבודו ובעצמו בכל הנעשה.

זה הפירוש להפשיט את המלאכים הרוחניים מלבושם ולהלבישם בצורה עליונה יותר, שגם מלאכים ממש כאשר באים ליעקב אבינו מתגלה בהם שהכל הוא אך ורק חיות ה' מבלי לראות כלל שום ממשיות במלאכים.

הפשטה שבתוך ההפשטה

ועבודה זו של 'פושט צורה ולובש צורה' תחילתה בהפשטת הצורה הגשמית והלבשת הצורה הרוחנית, אולם צדיקים ילכו מחיל אל חיל, וגם בצורה הרוחנית הם פושטים צורה ולובשים צורה, ביותר הפשטה ויותר הפשטה, מדרגות על גבי מדרגות עד אין סוף.

וצריך האדם להתחיל בעבודה זו בעולם הזה, להפשיט את הצורה הגשמית ולהלביש בצורה רוחנית, כי בלעדי זאת בצאת נשמתו מהגוף לא יידע כלל איך ללכת בעולמות הרוחניים, ואף שאיני יודע הקורה בפרידת הנשמה מן הגוף, אבל כך כתוב במפורש בספרים הקדושים, שבעולם העליון יכולה הנשמה להסתבך, ודייקא העבודה בעולם הזה מלמדת איך לילך בעולם הבא. ובנידון דידן, דייקא ההפשטה מהצורה הגשמית לצורה הרוחנית מלמדת את ההליכה בהפשטה מצורה רוחנית לצורה רוחנית יותר מחיל אל חיל.

וגם בעולם הזה ישנה את העבודה של הפשטה לפנים מהפשטה, וכגון בלימוד התורה בעיון, שמפשיטים את הפשטות ומגיעים לעומק הכתוב, ולאחר מכן גם מפשיטים את העומק הזה ומגיעים לעומק שלפנים מעומק, וכו', וכידוע שלכל דבר יש נשמה ונשמה לנשמה, ונצרך להפשיט את גשם לבוא לנשמה ולאחר מכן להפשיט הנשמה ולבוא לנשמה לנשמה שלו, והיא עבודה תמידית המתקדמת ככל שהאדם עולה ומתעלה.

ויעזור ה' שחפצו בידנו יצליח, שנזכה לעבדו כל היממה כולה הן בששת ימי המעשה והן בשבת קודש, בין ברוחניות ובין בגשמיות.

למאיר ובא קראו יום

ישמחו **ה**לומדים **ו**יגילו **ה**חסידים כאשר בחסדי השי"ת אשר רב טוב גמלנו וזכינו לסיים מחזור שיעורים שנתי בספה"ק **תורת המגיד** ולפניו בספה"ק **פרי הארץ**

הננו בזאת להודיע כי חסדי השי"ת השיעור בספה"ק 'אור המאיר' נמסר מידי מוצש"ק בישיבה גדולה פני מנחם רחוב הרקמה פינת ירמיהו 72

השיעור מתקיים בשעה 21:30

לרבים השואלים אודות המשך הדפסת גליונות פרי הארץ, אי"ה ניתן יהא להמשיך להשיג הגליון מידי שבוע בכתובת אימייל החדשה של מערכת השיעורים והגליונות
tam522511@gmail.com

ואי"ה בדעתנו להדפיס מידי שבוע בל"נ גליונות אור המאיר אשר יימסר במוצ"ש וכנ"ל, ובנוסף גליון תורת המגיד הערוך כסדר אשר היה בהדפסת פרי הארץ הע־רוך משך שנה האחרונה , ואי"ה מקוים אנחנו להיות אנשי בשורה בקרוב בהוצאת גליונות פרי הארץ עלי ספר.